

Абұабдуллох
РУДАКИ

ПАНДХО

Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз бузургтарин шоирони асри X ба шумор рафта, аз худ мероси гаронбаҳое боқӣ гузаштааст. Қиссаву достон, шеъру ғазал ва шоҳбайтҳои ҷовидонаву равонбаҳши ў баъд аз ҳазорсолаҳо ҳам вирди забон хоҳанд буд. Рашидии Самарқандӣ (асри XII дар бораи ин шоири соҳибқирон чунин навиштааст:

Гар сарӣ ёбад ба олам кас ба некӯ шоирӣ,
Рӯдакиро бар сари он шоирон зебад сарӣ.

Шеъри ўро баршумурдам сездаҳ рах сад ҳазор,
Ҳам фузун ояд агар чунон, ки бояд бишмарӣ.

Шеърҳои баландмазмуну олии устод Рӯдакӣ то ҳанӯз ғоя ва қимати бадеию пандуахлоқии худро аз даст надодааст. Шоҳбайтҳои равону сода ва ҷонбаҳши шоир:

Ҳеч шодӣ нест андар ин ҷаҳон,
Бартар аз дидори рӯйи дӯстон,

карнҳои дигар низ дилу дидай мардумро шоду мунаввар мекунанд ва ҷароғи дониш меафрӯзанд, номи шоирро зиндаву ҷовид мегардонанд.

Абӯабдуллоҳи РӯДАҚИ

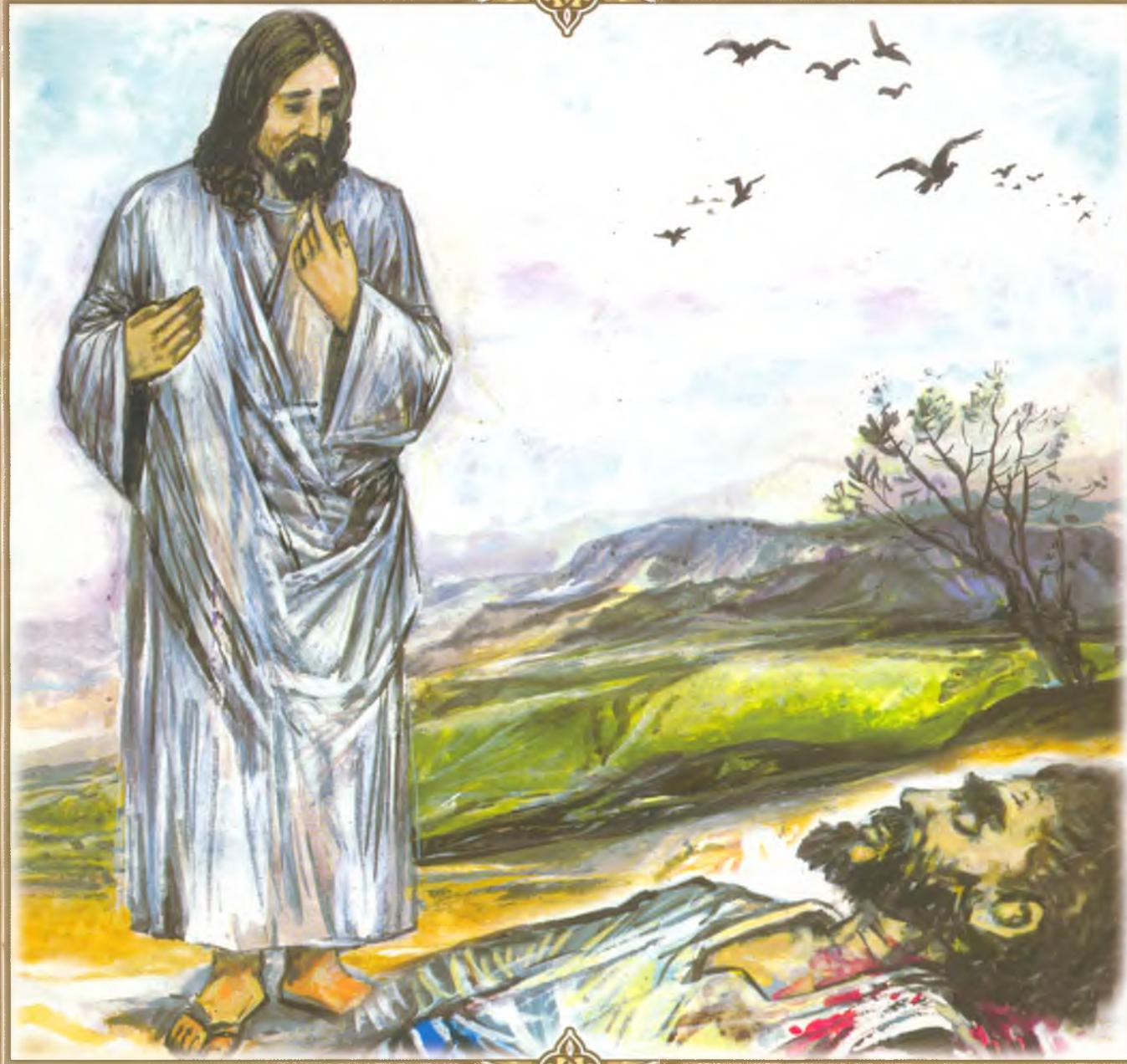
ТЦБ «Истиқбол»

2008

چون تیغ به دست آری، مردم نتوان کشت
نزدیک خداوند بدی نیست فرامشت

انگشت مکن رنجه به در کفتن کس
تا کس نکند رنجه به در کفتنت مشت

Чун тег ба даст орӣ, мардум натавон кушт,
Наздики худованд бадӣ нест фаромушт...

Ангушт макун ранча ба дар ӯфтани кас,
То кас накунад ранча ба дар ӯфтанат мушт.

از دوست به هر چیز چرا باید آزرد^۱
کین عیش چنین باشد گه شادی و گه درد

او خشم همی گیرد، تو عذر همی خواه
هر روز به نو یار دگر می توان کرد

Аз дұст ба ҳар чиз чаро бояд-т озард¹,
К-ин айш чунин бошад: гаҳ шодиу гаҳ дард.

Ү хашм ҳамегирад, ту узр ҳамехох,
Ҳар рӯз ба нав ёри дигар менатавон кард.

مار را، هر چند بهتر پروری
 چون یکی خشم آورد کیفر^۱ بروی
 سفله طبع مار دارد، بی خلاف
 جهد کن تا روی سفله تنگری

Морро ҳарчанд беҳтар парварӣ,
 Чун яке хашм оварад, кайфар¹ барӣ.
 Сифла табъи мор дорад бехилоф,
 Ҷаҳд кун, то рӯйи сифла нангари.

گر بر سر نفس خود امیری، مردی
 بر کور و کر ار نکه نگیری، مردی
 مردی نبود فتاده را پای زدن
 گر دست فتاده ای بگیری، مردی

Гар бар сари нафси худ амири, мардй!
 Ба күру кар ар нукта нагири, мардй!
 Мардй набувад фитодаро пой задан,
 Гар дасти фитодае бигири, мардй!

هان رودکی از قید غم آزاد بزی!
با خاطر خرم و دل شاد بزی!
ویرانی خود منگر و آبادی دهر
ویرانی دهر بین و آباد بزی!

Хон, Рұдакӣ, аз қайди ғам озод бизӣ!
Бо хотири хурраму дили шод бизӣ!
Вайронии худ мангару ободии дахр,
Вайронии дахр бину обод бизӣ!

تا جهان بود از سر آدم فراز
کس نبود از راز دانش بی نیاز

دانش اندر دل چراغ روشن است
وز همه بد بر تن تو جوشن است

То чахон буд аз сари одам фароз,
Кас набуд аз рози дониш бениёз...

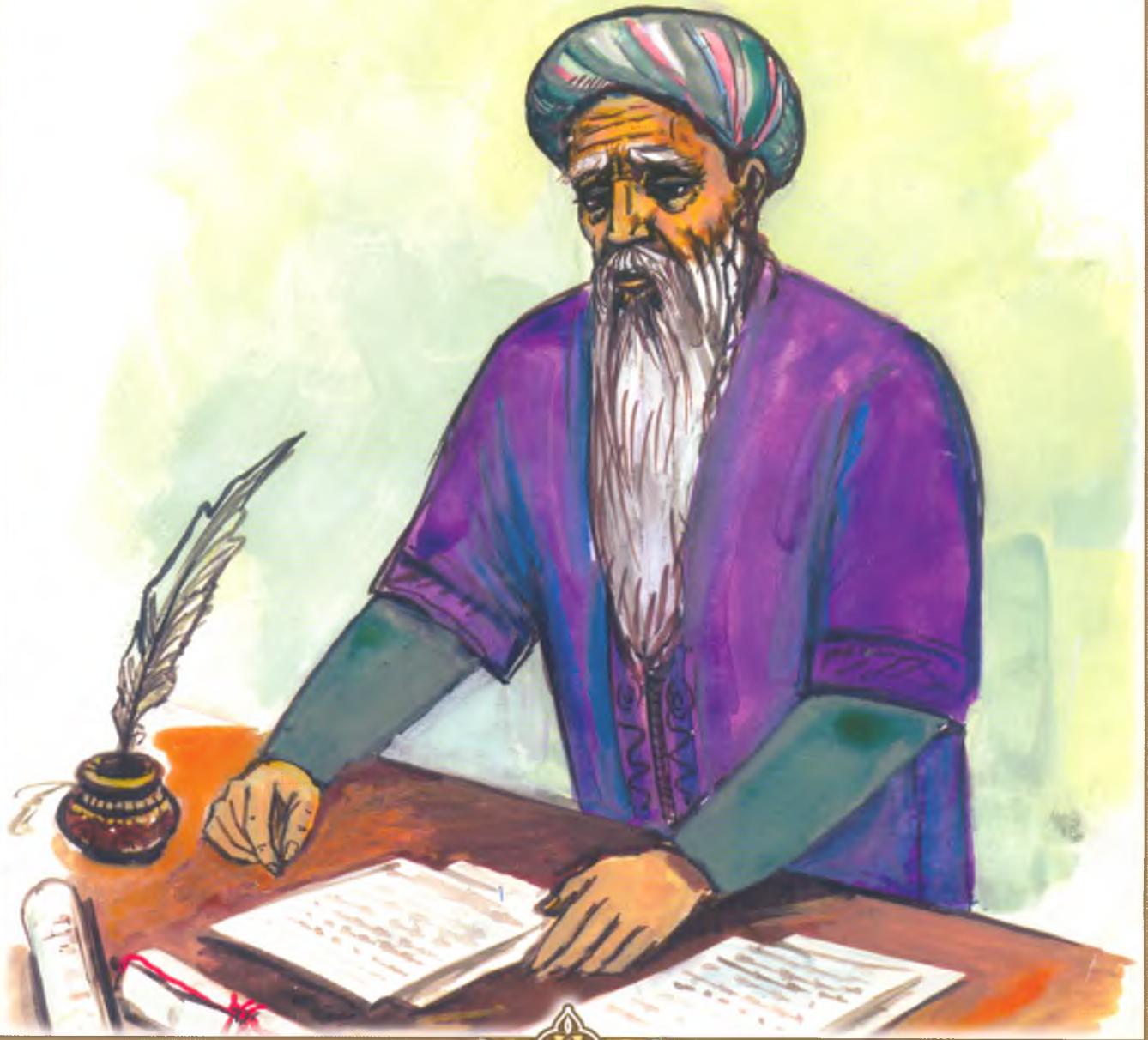
Дониш андар дил чароғи равшан аст,
В-аз ҳама бад бар тани ту ҷавшан аст.

چهار چیز مر آزاده را ز غم بخرد:
 تن درست و خوی نیک و نام نیک و خرد
 هر آنکه ایزیدش این چهار روزی کرد
 سزد، که شاد زید جاودان و غم نخورد

Чахор чиз мар озодаро зи ғам бихарад:
 Тани дурусту хүй неку номи неку хирад.
 Хар он, ки эзидаш ин ҳар чахор рүзӣ кард,
 Сазад, ки шод зияд човидону ғам нахӯрад.

این جهان را نگر به چشم خرد
نی بدان چشم که اندر او نگری
همچو دریاست وز نکوکاری
کشته‌ی ساز تا بدان گذری

Ин чахонро нигар ба чашми хирад,
Не бад-он чашм, к-андар ӯ нигарӣ.
Ҳамчу дарёст в-аз накӯкорӣ
Киштие соз, то бад-он гузарӣ.

ای دریغا، که خردمند را
باشد فرزند و خردمند نی!
ورچه ادب دارد و دانش پدر
حاصل میراث به فرزند نی!

Абӯабдуллоҳи РӯДАҚИЙ

«Пандҳо»

Муассис: Латофати Кенча

Мухаррир: Юсуфчон Аҳмадзода

Мусаввир: Абдусалом Абдуллоев

Мусаххех: Ганцина Муллоҷонова

Ороишгар ва тарроҳ: Комрони Раҳмонзод

Ой, дареғо, ки хирадмандро
Бошад фарзанду хирадманд не.
В-арчи адаб дораду дониш падар,
Хосили мерос ба фарзанд не.